

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น" เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538 จำนวน 838 คน แบ่งเป็น 4 สาขาวิชา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชั้นปี/เพศ		สาขาวิชา				รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ศิลปศึกษา	พลศึกษา	
ชั้นปีที่ 1	ชาย	24	40	9	30	103
	หญิง	63	62	10	6	141
	รวม	87	102	19	36	244
ชั้นปีที่ 2	ชาย	20	31	13	37	101
	หญิง	63	52	10	16	141
	รวม	83	83	23	53	242
ชั้นปีที่ 3	ชาย	21	29	20	28	98
	หญิง	55	49	14	10	128
	รวม	76	78	34	38	226
ชั้นปีที่ 4	ชาย	14	13	4	-	31
	หญิง	60	33	2	-	95
	รวม	74	46	6	-	126
รวมเฉพาะสาขาวิชา		320	309	82	127	838

หมายเหตุ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลบางประการในด้าน เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา ความคาดหวังในอาชีพ ความใฝ่ฝันในอาชีพ ประเภทการสอบเข้าศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และอันดับการเลือกในการสอบเข้าศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำดัชนี 3 ตัว คือ การศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา มาหาคะแนนสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษาแต่ละคน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. ระดับการศึกษาของบิดามารดา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 1
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 2
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 3
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 4
ปริญญาตรีขึ้นไป	กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 5

2. อาชีพของบิดามารดา การแบ่งลักษณะอาชีพเป็นการแบ่งโดยพิจารณาจากความรับผิดชอบ ความสามารถและทักษะเป็นเกณฑ์ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับคือ

ระดับที่ 1 อาชีพที่ไม่ต้องอาศัยทักษะและการฝึกฝนเป็นพิเศษ ลักษณะของอาชีพในระดับนี้ จะเป็นการทำตามคำสั่งอย่างง่าย ๆ มักเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน เช่น ช่างนาข้าวไร่ กรรมกร ขาม นักการภารโรง กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 1

ระดับที่ 2 อาชีพกึ่งทักษะ ลักษณะของอาชีพในระดับนี้ ต้องอาศัยการฝึกฝนและประสบการณ์เช่นเดียวกับอาชีพในระดับที่ 3 แต่น้อยกว่าเป็นอาชีพที่บุคคลไม่มีโอกาสเป็นตัวของตัวเองมากนักและได้ใช้ความคิดริเริ่มน้อย เช่น คนขับรถรับจ้าง คนงานก่อสร้าง เสมียนพิมพ์ดีด กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 2

ระดับที่ 3 อาชีพที่ต้องอาศัยทักษะ ลักษณะของอาชีพนี้ต้องได้รับการฝึกฝน และมีทักษะเฉพาะ เช่น ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดผม ช่างไม้ เจ้าของกิจการขนาดเล็ก กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 3

ระดับที่ 4 อาชีพระดับกึ่งวิชาชีพ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ระดับวิทยาลัย มักเกี่ยวข้องกับการนำแผนงานหรือนโยบายไปปฏิบัติ เช่น เลขานุการ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือ เจ้าของกิจการขนาดใหญ่ กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 4

ระดับที่ 5 อาชีพระดับวิชาชีพ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ลักษณะงานในระดับนี้ต้องอาศัยความรับผิดชอบสูง เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ครู กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 5

3. รายได้ของบิดามารดา หมายถึง รายได้ประจำปีหรือรายได้พิเศษต่อเดือนของบิดามารดา แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 1

มากกว่า 3,000- 7,000 บาทต่อเดือน กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 2

มากกว่า 7,000-11,000 บาทต่อเดือน กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 3

มากกว่า 11,000 บาทต่อเดือน กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 4

ผู้วิจัยได้นำค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินด้านระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนของบิดามารดาของนักศึกษาแต่ละคนมารวมกัน เพื่อหาคะแนนที่แสดงถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีคะแนนรวมเท่ากับ 28 และแบ่งสถานภาพเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (ศรีวรรณ เขียวลี, 2522)

สถานภาพต่ำ หมายถึง ได้คะแนนเท่ากับ 1-9

สถานภาพปานกลาง หมายถึง ได้คะแนนเท่ากับ 10-19

สถานภาพสูง หมายถึง ได้คะแนนเท่ากับ 20-28

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดู เป็นแบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของจิตรา เฝ้าทริพย์ (2520)

ลักษณะของแบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าว เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อ

1. แบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย 15 ข้อ
ได้แก่ ข้อ 1, 4, 10, 12, 13, 15, 19, 26, 32, 34, 36, 40, 41, 42 และ 45

2. แบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด 15 ข้อ ได้แก่
ข้อ 2, 6, 7, 9, 11, 14, 16, 17, 22, 25, 27, 28, 33, 35 และ 37

3. แบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย 15 ข้อ
ได้แก่ 3, 5, 8, 18, 20, 21, 23, 24, 29, 30, 31, 38, 39, 43 และ 44

เกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบแผนการอบรมเลี้ยงดู ใช้วิธีการ
กำหนดน้ำหนักโดยการสมมติ (Arbitrary Weighting) จากน้ำหนัก 1 หน่วย
ถึง 5 หน่วยสำหรับข้อความที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ ดังนี้

จริงมากที่สุด	กำหนดให้คะแนน	5 คะแนน
จริงมาก	กำหนดให้คะแนน	4 คะแนน
จริงปานกลาง	กำหนดให้คะแนน	3 คะแนน
จริงบ้าง	กำหนดให้คะแนน	2 คะแนน
ไม่จริงเลย	กำหนดให้คะแนน	1 คะแนน

ถ้าคะแนนในแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบใดสูงสุดจัดว่ากลุ่มตัวอย่าง
ได้รับแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น และหากแบบวัดฉบับใดมีค่าคะแนนแบบแผน
การอบรมเลี้ยงดูเท่านั้น มากกว่า 1 แบบขึ้นไป ถือว่าจำแนกไม่ได้ และไม่นำ
มาเป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพครู ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง
โดยข้อความแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพครูจะเป็นทัศนคติในด้านความรู้สึกที่มีต่อ
อาชีพครู ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5
ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูสูงมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูน้อยที่สุด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1 การหาความตรง (Validity)

ผู้วิจัยนำแบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพครู ที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลงและสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และอาจารย์ในภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

3.3.2 การหาความเที่ยง (Reliability)

การหาความเที่ยงของแบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของ จิตรา (2520) ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทิวธาภิเศก จำนวน 120 คน ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .86 ส่วนในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแบบวัดดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร จำนวน 50 คน แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงได้เท่ากับ .83

การหาความเที่ยงของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพครู ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสกลนคร จำนวน 50 คน แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยสหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง เท่ากับ .93

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่ออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พร้อมกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่จะนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ เมื่อถึงกำหนดผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด 689 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด 838 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.21 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.5.1 นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (Mean)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครู โดยใช้ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)